

Rămas bun de la Cadea

Aveam, ca la Păclișa, și la Cadea câțiva pacienți care și azi mă caută câte unii, deși la plecarea noastră de acolo schimbarea de „regim” inițial a fost bine primit. Din păcate, Aurel pe care îl credeam cel mai fidel discipol al nostru, a introdus un regim libertin care în nici un an a schimbat forma de viață ordonată în regimul curativ de protecție a copiilor. A început și degradarea spitalului, mai ales după ce la Direcție a apărut un pseudopsihiatru pilos și total incompetent, care a sprijinit din plin distrugerea unității. Astfel aflu din ziarul de limbă maghiară Faklya, care de sărbători religioase mai insera câte o poveste mai duioasă, că la spitalul Cadea este nuntă mare, nuntă. La eveniment participă inclusiv oficialitățile din Săcueni. Magda, o pacientă cu deficiență mintală medie, prin nu știu ce minune foarte drăguță și cu „vino încoace” se mărită cu un băiat din sat. Furios, deși până atunci nu am scris niciodată vreunui ziar, protestez, anunțându-i ca au scris prefața la o nenorocire. După nici 3 luni, frumoasa este adusă la expertiză în spitalul de neuropsihiatrie fiindcă și-a înjunghiat soțul din gelozie în abdomen. În mod normal nici un deficient mintal mediu nu poate fi integral responsabil de faptele sale. În cazul Magdei, dacă ar fi fost declarată cu coeficientul mintal real, s-ar fi putut trage la răspundere iresponsabilii care au admis căsătorie. Femeia a stat 5 ani în pușcărie.

Dar deocamdată Cadea era o unitate încheagată și funcțională. Cunoșteam problemele personale ale fiecăruia dintre cei cca. 110-120 de salariați, sărbătoream cu ei, interveneam în rezolvarea problemelor personale ale lor, ne bucuram cu ei la logodne, căsătorii, mai ales dacă se petreceau între ei. Cele mai grele probleme pentru mine au constituit repetatele restructurări de personal impuse de conducerea de partid și stat, când a trebuit să concediez 4-6 salariați aleși pe criterii socio-familiale. Numeroase nopți nedormite se datorau acestor intervenții în destinul unor oameni necăjiți. Spre norocul meu și al lor, fiindcă orice minune durează la noi trei zile, după maximum o lună toți concediații au fost întotdeauna reangajați.

O singură dată a trebuit să sesizez organele penale. Si acest lucru după ce m-am convins că unul din oamenii de curte, nici azi nu pot înțelege din ce impuls anormal, s-a culcat cu o pacientă hemiplegică de o urâtenie înspăimântătoare, imbecilă pe deasupra, care a rămas gravidă. Desigur,

în asemenea condiții, întreruperea de sarcină ar fi fost aprobată de orice comisie. Totuși un amabil șef de secție, Dumnezeu l-a pedepsit pe urmă, a refuzat intervenția afirmând că sarcina a depășit cu mult termenul de trei luni, în ciuda faptului că în registrul de cicluri condus cu minuțiozitate de personalul mediu și controlat lunar de către Pușa, sarcina nu putea fi mai veche de 6 săptămâni. Cred că a fost primul caz în istoria obstetricii în care o femeie să nască înspre sfârșitul lunii 11 de sarcină. Asta ca să amintesc de colegialitate și dorința de a rezolva o problemă fără a se aștepta o parasolvență. Soția acestui corifeu al obsterico-ginecologiei avea o înaltă funcție de partid.

Una dintre cele mai importante realizări a noastre a fost dovedirea faptului că se poate institui un sistem de terapie ocupațională pentru copiii și adolescenți cronici, alături de un sistem terapeutic eficient pentru copiii cu suferințe curabile, în unități de dimensiuni medii, confirmând teza nouă după care nu unitățile gigant sunt viitorul. Din păcate, toate intervențiile mele de a obține un electroencefalograf au fost sabotate cu fermitate la nivelul județului, lucru de neînțeles, fiindcă am obținut de la minister transferul unui asemenea aparat de la Păclișa. În ciuda aprobărilor, aparatul a fost blocat la Spitalul din Oradea, fiind transformat în electromiograf. Se pare că la un moment dat succesele noastre au început să deranjeze. Nu ne-a prea interesat această schimbare de atitudine, sesiunile USSM la Oradea au devenit din ce în ce mai tensionate și am început să simțim o schimbare de atmosferă în Spitalul de neuropsihiatrie din reședința de județ, în agapele simpatice după aceste sesiuni domnea acum o atmosferă reținută, mai sobră, colegii păreau distanțați între ei. Am simțit cu regret începutul celei mai grave boli ale unei unități sanitare, zăzania. Aveam din păcate experiența tristă a Păclișei ultimului nostru an acolo și, ajunși acasă, ziceam: Ce păcat!

În aprilie 1978, tata ne sună la telefon și ne anunță că dacă dorim să-l mai vedem, să mergem a doua zi la gara Curtici, deoarece pleacă definitiv în Germania. Am pornit a doua zi spre Curtici. La un moment dat, un indicator de circulație arată un drum de țară care duce acolo. Am virat spre dreapta și am ajuns într-o fundătură terminată într-o băltoacă. Am avut noroc cu un car cu boi care ne-a scos din mizerie, dar eșapamentul Skodiței noastre albe a rămas pe acolo. Am pornit spre Arad, am ajuns cu o jumătate de oră înainte de plecarea lui Wiener Walzer și ne-am luat rămas bun, cu ciudatul sentiment că viața noastră tihnită la Cadea va lua sfârșit. Era evident pentru mine, care în adolescență și prima tinerețe, am avut de suferit și pentru faptul că mătușa mea trăia în Germania, ce va urma acum, când îmi pleca tatăl meu. În socialismul multilateral dezvoltat, una din cele mai recente sforăieli ale Ceaușeștilor a fost că nu putea fi conducător de unitate nimeni care avea rude în străinătate. Am început demersuri de a ne transfera în altă parte, acceptând orice ofertă de a organiza unități de tipul Cadiei sau posturi în policlinică. Am fost primiți pe rând cu brio, dar, după maximum 5 zile, ni s-a spus că răspunsul este, cu regret,

negativ. Șeful meu Dr. Popa Ioan nu s-a împăcat cu ideea de a ne scăpa din mână, ori fără acordul său nu se aproba transfer în altă parte. În zadar a fost orice opoziție de-a mea, mi s-a oferit deschiderea unui centru de sănătate mintală cu 60 paturi în locul secției de hepatită în plin centru al orașului, am refuzat categoric să fac o unitate sanitară în buricul târgului. De spitalul de copii știa bine că nu se putea vorbi, doar am refuzat înainte de deschiderea lui în 1970 sau 1971 deschiderea unei secții acolo, fiindcă localul de altfel frumos și modern nu putea nici pe departe asigura condițiile complexe cerute de un asemenea centru. În final, după deschiderea noului Spital Județean mi s-a oferit clădirea secției de tuberculoză infantilă și ortopedie oasteo-articulară aflată în apropierea Spitalului de Neuropsihiatrie din Oradea. Am făcut marea greșală, pe care o regret și azi, să accept conform înțelegerii în consiliul național de psihiatrie incorporarea acestei unități în structura spitalului amintit. Mi s-a scos un post la concurs, am susținut concursul în capitală, evident nu am avut contracandidat. Abia peste un an s-a scos un al doilea post pentru Pușa, ea, spre îngrijorarea mea, avea însă trei contracandidați. A ieșit cu brio prima, a dorit să aleagă prima Sibiu unde m-aș fi dus cu mare plăcere și eu, dar nu a fost posibil, s-a intervenit cu clauza buletinului de identitate numai ca să nu plecăm. Am făcut proiectul noii unități din Oradea adaptând la condițiile concrete ale sitului obținut, proiectul meu de structurare și organizare a sănătății mintale pentru deceniul 9 adică 1980-89 de pus la Minister și discutat în amănunt cu generosul Ministru adjunct al Sănătății Dr. Aldea. A urmat o lungă perioadă de detașare din postul de medic primar psihiatru de la laboratorul de sănătate mintală adulți Oradea până în Februarie 1982 când, luați cu japcă, obținând și o locuință de două camere în Oradea, am fost obligați să ne luăm rămas bun de Cadea noastră.

Astfel se încheia o altă importantă etapă din viața noastră.